

Verksamhetsberättelse 2025

**FoU socialtjänst och angränsande
hälso- och sjukvård**

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Uppdrag och mål.....	4
Organisation och styrning.....	4
Organisatorisk placering.....	4
Länsövergripande samverkan inom Hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO)	4
Beslut om uppdrag.....	5
Resultat för verksamhetsår 2025	5
Bemanning.....	5
Ekonomisk redovisning 2025	6
Uppdrag 2025	7
Omställningen till ny socialtjänstlag.....	7
Stöd och utveckling.....	7
Kunskapsstöd och informationsinsatser	7
Uppföljning och utvärdering.....	8
Samverkan och stöd i verksamhetsutveckling	9
Utbildning och yrkeshandledning	11
Yrkeshandledning.....	11
Utbildningar.....	11
Yrkesresan.....	12
Praktiknära forskning.....	12
Demens vid intellektuell funktionsnedsättning (IF)	12
Äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning	13
Involvering och delaktighet av personer med IF inför och under pågående samhällskriser	13
Arbetsdifferentiering i hemtjänsten	13
Dialog och samverkan.....	14
Nätverk och grupper på länsnivå.....	14
Bilaga 1. Lista över FoU-s samtliga uppdrag, projekt och aktiviteter 2025	15

Inledning

FoU socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård (FoU-s) är en forsknings- och utvecklingsenhet med syfte att förmedla kunskap, utföra egen forskning samt initiera och stödja verksamhetsutveckling inom socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård i Uppsala län.

Arbetet bedrivs inom verksamhetsområdena Barn och unga, Funktionshinder, Skadligt bruk och beroende samt Äldre. Arbeta sker även övergripande kring systematisk uppföljning, systemdesignstöd och processledning, delaktighet, digitalisering och stöd till anhöriga.

Med angränsande hälso- och sjukvård avses ”kommunal hälso- och sjukvård och den samverkan socialtjänsten har med hälso- och sjukvården för personer i behov av stöd från socialtjänsten” (SKL 2016).

För FoU-s innebär det att vi vänder oss till

- kommunernas socialtjänst inom områdena som nämns ovan
- kommunernas hälso- och sjukvård
- Region Uppsalas hälso- och sjukvård i de områden där det finns samverkansbehov mellan Region Uppsala och kommunerna.

FoU-s arbetar på uppdrag och rapporterar till den länsövergripande samverkansstrukturen HsVO (hälsa, stöd, vård och omsorg) där alla länets kommuner samt Region Uppsala finns representerade.

FoU-s är också en del av det nationella samverkans- och stödstrukturen (RSS) och utgör länets regionala nivå.

Information om verksamheten samt aktuella kunskapsstöd och aktiviteter publiceras löpande på www.regionuppsala.se/FoU-s.

Bilderna på framsidan är tagna vid olika evenemang under året: Jakob Carlander föreläser om att bemöta människor med rättshaveristiskt beteende (Bild 1), mingelbild från Temadag om palliativ vård av barn och unga (Bild 2), Maria Adenhav föreläser vid Basutbildning i skadligt bruk och beroende (Bild 3), deltagare vid utbildning i Återfallsprevention (Bild 4), gruppdiskussion under länsdialog om kunskapsbaserad äldreomsorg (Bild 5), föreläsning om Barns rättigheter under Temadag om palliativ vård av barn och unga (Bild 6), Hanna Bozkurt Åhman och Pernilla Lind Ågård presenterar utvärdering om Fördjupad behovsinventering tillsammans med involverade från Enköpings kommun (Bild 7), FoU-s arbetsmöte (Bild 8), från nationell träff med Yrkesresan, ”Varje steg räknas” (Bild 9).

Uppdrag och mål

FoU socialtjänsts övergripande mål är att verka för en kunskapsbaserad, jämlik och jämställd socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård. Vi arbetar för en evidensbaserad praktik med hög kvalitet och effektivitet – till nytta för brukare, patienter och invånare i Uppsala län. Uppdraget grundar sig i samverkansavtalet mellan Region Uppsala och länets kommuner.

Enligt samverkansavtalet ska FoU socialtjänst:

- erbjuda kunskapsstöd till socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård
- omvärldsbevaka och stödja implementering av forskning och utveckling
- arbeta med kunskapsspridning och vara en arena för erfarenhetsutbyte
- verka för ökad samverkan mellan forskning, praktisk verksamhet och utbildning genom samarbete med externa parter som universitet och högskolor.

Organisation och styrning

Organisatorisk placering

FoU socialtjänst har Region Uppsala som värdorganisation och är organisatoriskt placerad vid enheten för forskning, utveckling och utbildning (FoUU), inom förvaltningen Nära vård och hälsa.

Vårdstyrelsen ansvarar för den verksamhet som bedrivs vid Nära vård och hälsa och anger i sitt verksamhetsuppdrag att FoU-s ska stödja kunskapsbaserad verksamhetsutveckling, forskning och utbildning i kommunernas socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård. Detta omfattar bland annat metodutveckling, uppföljning och utbildningsinsatser.

Länsövergripande samverkan inom Hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO)

Region Uppsala och kommunerna i länet har en gemensam samverkansorganisation för hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO). FoU-s är en samfinansierad och länsgemensam forsknings- och utvecklingsenhet som styrs av HSVO. HSVO består av ett politiskt tillsatt samråd (Samråd HSVO) och en tjänsteledning (TL HSVO).

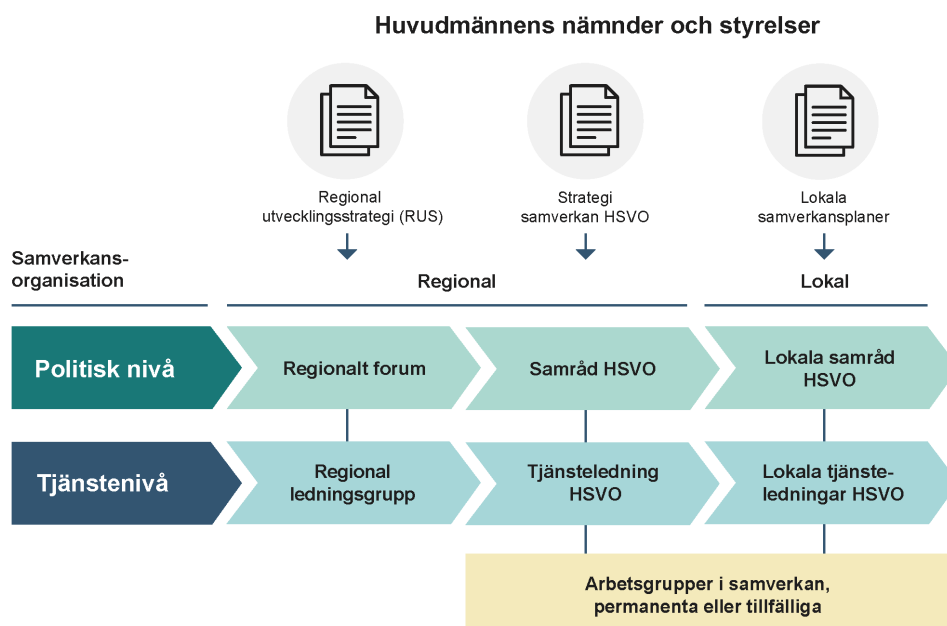

Bild 1. Organisation och dokument som styr samverkan inom hälsa, stöd, vård och omsorg Uppsala län.

Beslut om uppdrag

TL HSVO beslutar om uppdrag till FoU-s som rör verksamheter inom kommunerna och Region Uppsala som angränsar till varandra och där ett helhetsperspektiv är nödvändigt.

Socialchefs nätverket beslutar om uppdrag till FoU-s som främst rör kommunernas verksamheter. FoU-s verksamhetschef ingår i nätverket tillsammans med länets socialchefer.

Resultat för verksamhetsår 2025

Verksamhetsberättelsen 2025 är en uppföljning av verksamhetsplanen 2025. Både verksamhetsplanen och verksamhetsberättelsen fastställs av TL HSVO.

Bemanning

Verksamheten har präglats av viss personalomsättning under året, till följd av en pensionsavgång samt att tre medarbetare har gått vidare till andra uppdrag.

Det administrativa stödet har utökats från 20 till 50 procent inom ramen för FoU-s uppdrag kopplat till Yrkesresan. Utökningen har varit nödvändig då Yrkesresan successivt har kommit att omfatta flera nya områden under året, vilket har medfört ökade administrativa krav.

Därutöver har ytterligare en regional utvecklingsledare rekryterats till följd av verksamhetens utökade uppdrag att stödja länets kommuner i arbetet med omställningen till den nya socialtjänstlagen. Tjänsten är finansierad genom riktade statsbidrag från Socialstyrelsen.

Ekonomisk redovisning 2025

Verksamheten redovisar ett större överskott, vilket huvudsakligen kan förklaras av två riktade statsbidrag: statsbidraget för nya socialtjänstlagen samt statsbidraget för kunskapsbaserad äldreomsorg. Dessa bidrag har haft en betydande positiv påverkan på resultatet under perioden.

Det finns inga planerade effektiviseringsåtgärder utöver att verksamheten fortsatt bedrivs i enlighet med Region Uppsalas bestämmelser om god ekonomisk hushållning. Detta innebär bland annat att gällande riktlinjer för bokning av externa lokaler, resor och övernattningar har följts i största möjliga utsträckning, med fokus på kostnadsmedvetenhet och återhållsamhet.

I tabellen nedan redovisas verksamhetens budget, utfall samt avvikelse, vilket ger en samlad bild av det ekonomiska resultatet och de avvikelser som uppstått under perioden.

Tabell 1. Ekonomisk redovisning 2025

	Utfall 2025	Budget 2025	Avvikelse
Intäkt Region Uppsala 2025	6 629 296	6 629 296	0
Årets resultat, Region Uppsala 2025	-2 522 649		-2 522 649
Intäkt länets kommuner 2025	6 629 296	6 629 296	0
Årets resultat, länets kommuner 2025	-2 522 649	0	-2 522 649
Statsbidrag RSS kunskapsbaserad äldreomsorg	3 588 564	0	3 588 564
Statsbidrag RSS kunskapsbaserad socialtjänst	1 000 000	0	1 000 000
God o nära vård, systemdesignstöd	165 500	0	165 500
Avslut projektmedel	131 581	0	131 581
SKA-konferens	50 000	0	50 000
Projektagift, projekt Demens vid IF	33 205	0	33 205
Övriga intäkter, ASI-utbildning	4 150	0	4 150
Summa intäkter	13 186 294	13 258 592	-72 298
Lönekostnader	-8 897 944	-9 529 070	631 126
Övriga personalkostnader	-301 040	-154 991	-146 049
Lokal- och fastighetskostnader	-228 414	-226 670	-1 744
Övriga kostnader	-3 758 777	-3 347 861	-410 916
Finansiell nettokostnad	-119	0	-119
Summa kostnader	-13 186 294	-13 258 592	72 298

Uppdrag 2025

Här listas ett urval av FoU socialtjänsts uppdrag och projekt under året 2025. En komplett lista finns i Bilaga 1. Samtliga uppdrag kopplar direkt till punkterna i samverkansavtalet och bidrar till att stärka en kunskapsbaserad, jämlik och jämställd socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård i Uppsala län.

Omställningen till ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli 2025 och FoU-s är ett aktivt stöd i omställningsarbetet. Detta innefattar löpande omvärldsbevakning, analys och dialog med kommunerna för att stärka förutsättningarna för en trygg och kunskapsbaserad övergång. Omställningen till den nya lagen har varit ett genomgående fokusområde under hela året och har integrerats i samtliga verksamhetsområden, uppdrag och projekt.

Stöd och utveckling

Enligt samverkansavtalet ska FoU-s erbjuda kunskapsstöd, arbeta med kunskapsspridning samt stödja implementering av forskning och utveckling. I linje med detta handlar en stor del av våra uppdrag om att stötta och stärka utvecklingen av verksamheterna i länet genom evidensbaserad kunskap och arbetssätt.

Kunskapsstöd och informationsinsatser

Under 2025 har FoU-s tagit fram flera riktade kunskapsstöd för att stärka kompetensen och underlätta arbetet ute i verksamheterna.

Bland annat har vi:

- producerat **utbildningsmaterial om Vård i samverkan (ViS)**,
- genomfört **informationsinsatser angående riktlinjer om hälsoundersökningar för barn och unga i samhällsvård**,
- arbetat med **informationsspridning och slutredovisning av Överenskommelse God och nära vård 2024**.

Som en del av vårt uppdrag att förmedla aktuell kunskap, vara en arena för erfarenhetsutbyte och för att stimulera intresset för forskning och utvecklingsarbete anordnar FoU-s även **föreläsningar, konferenser och temadagar**. Målgruppen är främst chefer och medarbetare inom Region Uppsala och kommunernas socialtjänst, men även andra yrkesgrupper bjuds in utifrån specifika teman. Årets arrangemang har varit välbesökta och haft hög uppskattning i efterföljande utvärderingar.

Konferenser och temadagar 2025:

- Föreläsning om att **möta människor med rättshaveristiskt beteende**.
- Konferensen **Att nå alla föräldrar**. Konferensen var en del av kunskapsstödet Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott, i samverkan med Länsstyrelsen.
- **Temadag om anhörigstöd**. I samverkan med Länsnätverket för anhörigstöd i Uppsala län.
- **Temadag om palliativ vård av barn**. I samverkan med Akademiska barnsjukhuset och Lokal samverkansgrupp (LSG) palliativ vård.
- Forskningsdag om **AI och ny teknik i relation till funktionsnedsättning**. I samarbete med Infoteket.

Uppföljning och utvärdering

FoU-s genomför på uppdrag olika typer av uppföljningar och utvärderingar. Detta bidrar till att skapa evidensbaserad kunskap och ger verksamheterna underlag för utveckling.

Under 2025 har FoU-s bland annat arbetat med **systematisk uppföljning myndighetsutövning LSS och äldreomsorg** och sammanställt och publicerat resultaten från den länsgemensamma årliga brukarundersökningen, ”Så tycker man om bistånds- och LSS-handläggningen”. Detta görs i nära samarbete med nätverket för chefer inom äldreomsorg och LSS och innebär ett tillfälle för gemensamt lärande och reflektion.

Publicerade rapporter

Två större uppföljningar har slutförts och publicerats under året.

- [Länsövergripande uppföljning av arbetet med samordnad individuell plan](#). 2024–2025 genomförde FoU-s en länsövergripande uppföljning av arbetet med samordnad individuell plan (SIP). Arbetet har skett i samarbete med APC utveckling inom Nära vård och hälsa.
- [Uppföljning av ViS-riktlinjen för länets familjecentraler](#). På uppdrag av TL HSVO har FoU-s genomfört en uppföljning av hur ViS-riktlinjen för länets familjecentraler tillämpas i praktiken, med fokus på ledning och styrning.

Samverkan och stöd i verksamhetsutveckling

FoU socialtjänst samverkar med länets kommuner för att stärka verksamheterna och stödja verksamhetsutveckling. FoU-s erbjuder olika former av stöd, så som exempelvis vetenskaplig handledning, process- och utvecklingsledning samt metodstöd.

Stöd för implementering av kunskapsstödet ”Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott”

Under året har tre arbetsgrupper med representanter från Enköping, Knivsta, Håbo och Uppsala etablerats. Genom workshops med medarbetare och chefer från myndighet och insats, identifierades prioriterade utvecklingsområden samt hinder och behov av stöd inom risk, behov och mottaglighet (RBM), insatser och samverkan avseende barn som begår brott.

Utifrån detta har FoU-s har genomfört riktade aktiviteter, bland annat en RBM-föreläsning för SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) i Uppsala, stöd till kollegial handledning i EARL och SAVRY (strukturerad risk- och behovsbedömning), en länsövergripande konferens i samarbete med Länsstyrelsen (”Att nå alla föräldrar”) samt inlett ett samarbete med Socialstyrelsens förstärkningsteam för att stödja Håbo och Uppsala att använda RBM genom hela ärendeprocessen.

Stöd i uppföljning av Fördjupad behovsinventering

Under 2025 har FoU-s bidragit med stöd i vetenskaplig metod för uppföljning av Fördjupad behovsinventering i Enköpings kommun. Resultaten presenterades även under FoU Välfärds konferens under hösten.

Stöd till brukarrevision av samsjuklighetsprojektet

Under 2025 har FoU-s gett stöd och handledning till brukarrevisorerna i revisionen av samsjuklighetsprojektet. FoU-s har även samordnat workshops i pilotkommunerna samt planerat för uppföljande workshop och återslagrapportering till brukare hos Mikaelsgården.

Systemdesignstöd och processledning av GAP-UL

Funktionen som utvecklingsledare för länets systemdesignstöd var vakant under större delen av året. Sedan funktionen tillsattes under hösten har arbetet främst fokuserat på processledning av den gemensamma analysgruppen för samverkansprocesser, GAP-UL, som ingår i systemdesignstödet.

GAP-UL är en länsgemensam samverkansgrupp som verkar på uppdrag av TL HSVÖ. Uppdraget syftar till att stärka och utveckla länets gemensamma samverkansprocesser med fokus på invånarnas behov. FoU-s ansvarar för och processleder arbetet.

Under 2025 har processledaren ansvarat för den löpande samordningen och den operativa ledningen av GAP-UL samt stöttat gruppens gemensamma analys- och utvecklingsarbete. Arbetet har haft ett tydligt fokus på att stödja ett systematiskt kvalitetsarbete av länsgemensamma samverkansprocesser. Under 2025 har arbetet varit särskilt inriktat på det

länsgemensamma it-systemstödet, mätetal och utdata, samt att i samverkan ta fram ett nytt avtal för utskrivningsklara.

Stärkt kunskapsstyrning och kunskapsbaserade arbetssätt inom äldreomsorgen

Regeringen har utlyst ett statsbidrag för en mer kunskapsbaserad äldreomsorg, med särskilt fokus på vård och omsorg för personer med demenssjukdom. Medlen fördelas till landets Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS).

Under 2025 har FoU-s genomfört en temadag om kommunalt anhörigstöd, anordnat blandat lärande nätverk med olika professioner och anhöriga samt handledningsgrupper för personal som arbetar med anhöriga till personer med demenssjukdom. Kommuner i länet med pågående satsningar inom demensområdet har även kunnat ansöka om att ta del av medel från statsbidraget.

I november genomfördes en länsdialog där chefer eller demensvårdsutvecklare från länets samtliga kommuner bidrog med behovsinventering och inspel inför kommande satsningar.

Samverkan kring sexuell och reproduktiv hälsa

FoU-s genomför en länsövergripande kartläggning av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i länet. Syftet är att skapa en sammanhållen bild av SRHR-arbetet i länet och identifiera åtgärdsförslag som kan förbättra arbetet med SRHR. Uppdraget bygger delvis på den nationella handlingsplanen för SRHR.

AU statsbidrag psykisk hälsa och suicidprevention

FoU-s ingår i arbetsutskottet för det länsgemensamma statsbidraget inom psykisk hälsa och suicidprevention (AU statsbidrag psykisk hälsa), placerat under TL HSVÖ. Arbetsutskottet bereder förslag på fördelning av de länsgemensamma medlen till Region Uppsala och länets kommuner samt ansvarar för uppföljning och återrapportering till staten.

Arbetet följer en årsprocess där årets första del främst präglas av återredovisning och fördelning av medel. Under hösten genomfördes en halvårsuppföljning och senare även en behovsinventering, i samband med beredning av förslag för fördelning inför 2026. I november genomfördes också en länsdialog tillsammans med Folkhälsomyndigheten som ett led i uppföljningen av 2025 års medel.

Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA)

Under 2025 har FoU-s samordnat och arbetat för en långsiktig utveckling av utbildningsprogrammet Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA) i Uppsala län.

Utbildning och yrkeshandledning

FoU-s erbjuder yrkeshandledning och kunskapshöjande utbildningar för verksamma i länet. Detta för att ge praktiker inom socialtjänsten i Uppsala län bästa möjliga förutsättningar att arbeta evidensbaserat och utvecklas i sin yrkesroll.

Yrkeshandledning

Yrkeshandledning syftar till att stödja personer i sin yrkesroll samt bidra till ökad kunskap och trygghet i de stödinsatser som genomförs. FoU-s erbjuder yrkeshandledning för anhörigkonsulenter, personer som arbetar med att stötta personer med demens och dess anhöriga, samt nyanställda socialsekreterare inom området Barn och unga.

Utbildningar

FoU-s har under året arrangerat flera utbildningar i egen regi. Varje utbildningstillfälle utvärderas och deltagarnöjdheten är genomgående hög. Flera utbildningar är återkommande.

Utbildningar som har anordnats under 2025 inkluderar bland annat:

- Grundutbildning **Barns behov i centrum (BBIC)**.
- Basutbildning i **Riskbruk, skadligt bruk och beroende**.
- Utbildning i **Återfallsprevention**.
- Fördjupningsseminarier på **olika teman inom Skadligt bruk och beroende**.
- Utbildning i **Naloxon, opioider och LARO (läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende)**.

Individbaserad systematisk uppföljning

FoU-s har även fortsatt erbjuda stöd och utbildning i individbaserad systematisk uppföljning (ISU) genom en ny omgång av uppföljningsverkstad och uppstart av ett regionalt nätverk för uppföljning och analys. ISU är en satsning beslutad av Socialchefsnätverket och ett av Partnerskapets¹ prioriterade fokusområden för 2025.

¹ Partnerskapet är en samverkansform mellan Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, och de regionala samverkans- och stödstrukturerna, RSS. Inom partnerskapet samverkar regional och nationell nivå kring frågor om kunskapsstyrning och kunskapsutveckling inom socialtjänsten.

Yrkesresan

Inom det nationella konceptet Yrkesresan pågår en omfattande kompetenssatsning riktad till anställda inom kommunernas socialtjänst. FoU-s har ansvar för regional projektledning, kommunikation och administration.

Arbetet har sedan starten 2021 omfattat tre Yrkesresor: Yrkesresan Barn och unga, Yrkesresan Funktionshinder samt Yrkesresan Skadligt bruk och beroende. Under 2025 har uppdraget även utökats till att omfatta ett förberedelsearbete inför kommande uppstart av Yrkesresan Äldre.

Den regionala samordningen av Yrkesresan i Uppsala län återspeglaras årligen till socialcheferna i länets kommuner.

Praktiknära forskning

FoU socialtjänst bidrar till och bedriver i viss mån praktiknära forskning samt sprider forskningsresultat. Praktiknära forskning innebär forskning vars resultat är både efterfrågade av och användbara för praktiker ute i verksamheterna. FoU-s medverkar även i externa forskningsprojekt.

De vetenskapliga handledarna vid FoU-s är affilierade till Institutionen för socialt arbete vid Uppsala universitet, vilket är en viktig förutsättning för att FoU-s ska kunna agera brygga mellan akademi och praktik.

Demens vid intellektuell funktionsnedsättning (IF)

Forskningsprojekt 2024–2027.

FoU-s driver det FORTE-finansierade forskningsprojektet [Demens vid intellektuell funktionsnedsättning: Identifiering av motoriska och kognitiva förändringar](#). Syftet med forskningsprojektet är att sammanfatta befintlig kunskap och ta fram ny kunskap om förändringar i en demensutveckling hos personer med IF samt att sprida denna kunskap. Förhoppningen är att detta, i nästa steg, kan leda till att individen i större utsträckning får tillgång till utredning samt relevanta vård- och stödinsatser. Projektet genomförs i samverkan med brukare, anhöriga och forskare från Uppsala universitet.

Under 2025 slutfördes projektets första studie och en forskningsartikel är inskickad till en vetenskaplig tidskrift för peer review. Resultaten från studien har presenterats i olika

sammanhang (FoU Välfärds konferens, Infoteket, Centrum för forskning om funktionshinders öppna seminarier). Projektets andra och tredje studie är pågående.

Äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning

Forskningsprojekt 2025–2027.

FoU socialtjänst ingår i det FORTE-finansierade forskningsprojektet [Äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning – Konsekvenser av motsättningar mellan olika lagar, skiftande kommunala organisationer och skilda omsorgsformer](#). Syftet är undersöka och kritiskt granska hur personer med intellektuell funktionsnedsättnings vardag påverkas av stigande ålder.

Projektet sker i samverkan mellan FoU socialtjänst, Stockholms universitet och Uppsala universitet (projektägare). FoU socialtjänsts engagemang i projektet omfattar en personalresurs på 5% avseende vetenskaplig handledare. Dessutom har vår regionala utvecklingsledare inom funktionshinderområdet fått en doktorandtjänst i projektet och är således tjänstledig på deltid. Den dubbla anställningen bidrar till en ytterligare förstärkt koppling mellan akademi och praktik.

Involvering och delaktighet av personer med IF inför och under pågående samhällskriser

Forskningsprojekt 2024–2025.

FoU-s medverkar i forskningsprojektet [Involvering och delaktighet av personer med intellektuell funktionsnedsättning \(IF\) i sina sociala insatser inför och i samhällskriser](#), som bedrivs vid Linköpings universitet. Projektets syfte är att utveckla och implementera tillvägagångssätt för att involvera personer med IF under framtida kriser och möjliggöra deras delaktighet i beslutsfattande under pågående kriser.

FoU-s faciliterar Uppsala kommuns och LSS-inflytandegrupps medverkan samt deltar i referensgruppen med ansvariga forskare, SKR, Riksförbundet FUB och övriga medverkande kommuner.

Arbetsdifferentiering i hemtjänsten

FoU-s deltar i en studie om huruvida arbetsdifferentiering har en påverkan på brukarnöjdhet i hemtjänsten. I projektet samverkar tre FoU:er med Socialstyrelsen för att publicera flera studier på ämnet i ett temanummer i tidskriften Äldre i Centrum Vetenskapligt supplements (ÄICVS).

Under 2025 har FoU-s haft dialog med Socialstyrelsen och andra FoU-enheter, tagit fram en studieplan tillsammans med deltagande kommun, haft ett metodseminarium med ÄICVS vetenskapliga råd, samt genomfört största delen av planerad datainsamling.

Dialog och samverkan

Som en del av uppdraget att arbeta med kunskapsspridning och vara en arena för erfarenhetsutbyte har FoU-s upparbetade strukturer för dialog och samverkan inom sina arbetsområden, exempelvis genom nationella och regionala nätverk samt referensgrupper i länet.

Under 2025 deltog medarbetare i nationella arbetsgrupper (NAG), regionala programområden (RPO), lokala programområden (LPO) och lokala arbetsgrupper (LAG). FoU-s var under året också fortsatt representerade i den länsövergripande styrgruppen för kunskapsstyrning, som är gemensam för länets kommuner och Region Uppsala. Styrgruppen är direkt underställd TL HSVÖ.

På nationell nivå är FoU-s bland annat representant i den nationella kunskapsstyrningen för hälso- och sjukvård, samt inom Partnerskapet som är en nationell arena för kunskapsutveckling.

Nätverk och grupper på länsnivå

Under 2025 har FoU-s tillhandahållit, samordnat och lett ett flertal länsövergripande nätverk och grupperingar i Uppsala län. Nätverken har omfattat flera verksamhetsområden, däribland anhörigstöd, barn och unga, skadligt bruk och beroende, problematiskt spel om pengar, äldreomsorg samt metod- och verksamhetsutveckling.

Genom dessa nätverk och grupperingar har FoU-s bidragit till gemensamt lärande, kunskaps- och erfarenhetsutbyte och utveckling av länsgemensamma arbetssätt. Arbetet har varit inriktat på att skapa förutsättningar för långsiktig samverkan och ett mer systematiskt kvalitetsarbete till nytta för länets invånare.

En lista med aktiva nätverk och grupper under 2025 finns i bilaga 1.

Bilaga 1. Lista över FoU-s samtliga uppdrag, projekt och aktiviteter 2025

Uppdrag/projekt	Status	Område	Aktiviteter och arbetssätt
Stöd och utveckling			
Projekt Vård i samverkan (ViS): Utbildningsmaterial om ViS.	☑	Övergripande/ Annat	Stötta projektet strategiskt och bistå praktiskt i framtagandet av utbildningsfilm och webbsida för läns gemensam utbildning om ViS. Projektet finansieras av statliga medel.
Riktlinjer om Hälsoundersökningar för barn och unga i samhällsvård.	☑	Barn och unga	Systematiskt förbättringsarbete för målgruppen barn och unga i samhällsvård. Information och film till Samverkanswebben.
Överenskommelse God och nära vård 2024.	☑	Övergripande/ Annat	Informationsspridning samt planering inför slutredovisning i samverkan med länets kommuner.
Föreläsning: att möta personer med rättshaveristiskt beteende	☑	Äldre	Planering och genomförande av föreläsning.
Stöd för implementering av kunskapsstödet Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott.	☑	Barn och unga	Metodstöd, nätverk, kunskapshöjande aktiviteter samt Samverkan med länsstyrelsen, planera arrangera och genomföra konferens "Att nå alla föräldrar" 18 september 2025
BRÅs revidering av SSPF stödmaterial - referensgrupp	Pågående	Barn och unga	Medverkan i en nationell referensgrupp inför BRÅs revidering av stödmaterial för SSPF samverkan.
Implementering av läns gemensam riktlinje för anhörigstöd.	☑	Anhörigstöd	Temaföreläsning våren 2025.
Barn och unga i palliativ vård: konferens 10 oktober	☑	Barn och unga	Planera och genomföra konferens i samverkan med Akademiska sjukhuset.
Forskningsdag i samarbete med Infoteket.	☑	Funktionshinder	Planering och genomförande av digital heldag om forskning och innovation som handlar om funktionsnedsättning och ny teknik.
RBM för SSPF i Uppsala kommun	☑	Barn och unga	Föreläsning om RBM (risk, behov, mottaglighet) - en kunskapshöjande aktivitet för Uppsala kommuns SSPF-grupper 1 april.
Översyn kunskapssidorna om samlarsyndrom.	☑	Funktionshinder	Ta kontakt med forskare och med brukarrepresentant för OCD-förbundet.
Kunskapssida LVM.	Pågående	Skadligt bruk och beroende	Bygga upp en kunskapssida med aktuell nationell, regional och lokal information kring LVM.
Nyhetsbrev.	Löpande	Övergripande/ Annat	FoU-s nyhetsbrev ges ut ungefär en gång i månaden.

Sociala medier: LinkedIn.	Löpande	Övergripande/ Annat	Cirka ett inlägg per vecka i syfte att öka kännedom, insyn och deltagande i aktiviteter.
Metodstöd för uppföljning av Fördjupad behovsinventering i Enköpings kommun.	☒	Barn och unga	Handledning i vetenskaplig metod för att kommunen ska kunna följa upp sin modell kallad "Fördjupad behovsinventering".
Statsbidrag Nya SoL	☒	Övergripande /Annat	Hantering och återslag till socialstyrelsen.
Kontaktperson för läroprocesser nya SoL	☒	Övergripande /Annat	
Arbetsgrupp för stöd till implementering av Socialstyrelsens kunskapsstöd Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott.	Pågående	Barn och unga	SKR, Socialstyrelsen och tre RSS-representanter planerar för fortsatt nationellt stöd till implementering av kunskapsstödet.
Brukarrevision samsjuklighetsprojektet (VO psykiatri)	☒	Skadligt bruk och beroende	Samverkan och samarbete med VO psykiatri och BRIU, lokala workshops i Tierp och Enköping kring brukarrevisionen.
Systemdesignstöd.	Pågående	Övergripande/ Annat	Systemdesignstöd, metod- och processledning.
Processledning GAP-UL.	Pågående	Övergripande/ Annat	Processledning av GAP UL, Gemensam analysgrupp för samverkansprocesser i Uppsala län. Planerar grupperingens möten tillsammans med GAP-ULs sekretariat och leder processen under och mellan möten.
Länsövergripande kartläggning inom SRHR (sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter).	Pågående	Övergripande /Annat	Underlag till kartläggningen samlas in genom en enkät i länet. Resultatet sammanställs i en FoU-rapport tillsammans med en analys och åtgärdsförslag som TL HSVO beslutar om i mitten av 2026.
Länsövergripande handlingsplan för sexuell och reproduktiv hälsa.	☒	Övergripande /Annat	Processleda framtagandet av handlingsplanen. Delrapport i april 2025.
AU för statsbidrag psykisk hälsa	Pågående	Övergripande/ Annat	Utnyckling av medel till Region Uppsala och länets kommuner, utarbetar förslag till fördelning av medel till länsgemensamma projekt/satsningar.
Samordna Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA) i Uppsala län.	Pågående	Funktionshinder	Samordnar och arbetar för en långsiktig utveckling av utbildningsprogrammet i länet.
Revidering av Socialstyrelsens handbok för socialtjänsten: Barn och unga som begår brott.	Pågående	Barn och unga	Delta i nationell referensgrupp.
Revidering av Check IRK.	☒	Barn och unga	Medverka i arbetsgrupp för revidering av Check IRK, en screening för riskfaktorer för kriminalitet, som bl.a används inom SSPF och SIG.

Stöd till brukarrevisorer.	☒	Funktionshinder	Stöd och handledning till brukarrevisorer kring uppdrag samsjuklighetsprojektet. Övrigt uppdrag gentemot BRIU har avslutats.
Uppföljning och utvärdering			
Systematisk uppföljning myndighetsutövning LSS och äldreomsorg.	☒	Äldre	Sammanställning och analys av data insamlad genom länsgemensam årlig brukarundersökning.
Uppföljning av SIP i Uppsala län.	☒	Övergripande/ Annat	Uppföljning av SIP-arbetet i länet. Bearbetning av intervjumaterial, färdigställande av rapport samt framtagande av mall för fortsatt uppföljning på lokal/länsgemensam nivå.
Uppföljning av familjecentraler i Uppsala län.	☒	Barn och unga	Uppföljning av länsövergripande riktlinjer med fokus på ledning, styrning och länsövergripande stöd. Enkätundersökningar och intervjuer med länsamordnare, lokala samordnare, ledningsgrupper och styrgrupper.
Utbildning och yrkeshandledning			
Handledning av anhängigkonsulenter.	☒	Anhängigstöd	Ny handledare upphandlas.
Yrkeshandledning.	☒	Barn och unga	Erbjuda yrkeshandledning till nya i yrket.
BBIC.	☒	Barn och unga	Grundutbildningar, ansvara för BBIC nätverket för utbildare samt BBIC ansvariga i alla kommuner. Ingår i Socialstyrelsens nationella nätverk.
Basutbildning i riskbruk, skadligt bruk och beroende.	☒	Skadligt bruk och beroende	Ansvara för planering och genomförande, i samarbete med Länsstyrelsen och U-FOLD.
Utbildarutbildning återfallsprevention.	☒	Skadligt bruk och beroende	Samordna utbildarutbildning i Återfallsprevention för att ge länet egna utbildare i metoden. Därefter samordna <u>nätverk för utbildarna</u> .
Utbildning i Återfallsprevention.	☒	Skadligt bruk och beroende	Anordna och samordna utbildning i Återfallsprevention, som länets utbildade utbildare håller i. Utbildningen vänder sig till medarbetare i samtliga verksamheter som berör skadligt bruk.
Fördjupningsseminarium	☒	Skadligt bruk och beroende	Samordna och planera digitala fördjupningsseminarier, 2-4 ggr/ år (i samverkan med Länsstyrelsen och U-FOLD).
Utbildning ASI	☒	Skadligt bruk och beroende	Samordna och planera utbildning för länets medarbetare.

Samordna/planera utbildning naloxon, opioider och LARO	☒	Skadligt bruk och beroende	Halvdagsutbildning som planeras att bli återkommande
Individbaserad systematisk uppföljning (ISU).	☒	Övergripande/ Annat	Planering och genomförande av uppföljningsverkstad och föreläsningar.
IBIC fördjupningsutbildningar.	Ej aktuellt 2025	Äldre	Vid behov revidering av läns gemensamma IBIC-fördjupningsutbildningar.
Fortbildning kring äldre och alkohol.	Ej aktuellt 2025	Äldre	Planering och genomförande av workshops på temat äldre och alkohol för medarbetare
Yrkesresan			
Yrkesresan Funktionshinder utförare.	Pågående	Funktionshinder	Projektledning- och planering, regional administration, kommunikation, rekrytering, kursgenomförande samt digital support av lärplattform.
Yrkesresan Skadligt bruk och beroende.	Pågående	Skadligt bruk och beroende	Projektledning- och planering, regional administration, kommunikation, rekrytering, kursgenomförande samt digital support av lärplattform.
Yrkesresan Barn och unga	Pågående	Barn och unga	Projektledning- och planering, regional administration, kommunikation, rekrytering, kursgenomförande samt digital support av lärplattform.
Yrkesresan Barn och unga nationellt och regionalt.	Pågående	Barn och unga	Projektledning- och planering, regional administration, kommunikation, rekrytering, kursgenomförande samt digital support av lärplattform.
Yrkesresan Äldre	Pågående	Äldre	Projektledning- och planering, regional administration, kommunikation, rekrytering, kursgenomförande samt digital support av lärplattform.
Yrkesresan Äldre för utförare.	Pågående	Äldre	Implementering, utbildning. Stöd till utbildare. Digital support.
Praktiknära forskning			
Praktiknära forskartjänst, Demens vid intellektuell funktionsnedsättning.	Pågående 2024-2027	Funktionshinder	Forskningsprojektets första studie färdigställs. Etikansökan, analys och sammanställning av den andra studien. Förberedelser inför projektets tredje studie.
Forskningsprojekt "Äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning – konsekvenser av motsättningar mellan olika lagar, skiftande kommunala organisationer och skilda omsorgsformer"	Pågående 2025-2027	Funktionshinder	FoU-s bidrar med sakkunskap och kontakt med länets kommuner.

Forskningsstudie med Linköping och Göteborgs universitet: "Involvering och delaktighet av personer med intellektuell funktionsnedsättning i sina sociala insatser inför och i samhällskriser".	Pågående 2024-2025	Funktionshinder	Faciliterar kring Uppsala kommuns och LSS-inflytandegrupps medverkan. Deltar i referensgruppen med ansvariga forskare, SKR , FUB och övriga medverkande kommuner.
Arbetsdifferentiering i hemtjänsten.	Pågående	Övergripande /Annat	Fortsatt delta i studie om arbetsdifferentiering initierad av FoU Välfärd och Socialstyrelsen. Planera och genomföra en studie för publicering i ÄICVS.
Dialog och samverkan			
Nätverk och grupperingar som samordnas av FoU-s			
Länsnätverk för anhörigstöd.		Anhörigstöd	Samordning av länsnätverk.
EARL/SAVRY-nätverket		Barn och unga	Samordnar och deltar.
Nätverk för länets socialtjänst för samverkan kring unga lagöverträdare.		Barn och unga	Samordnar och deltar.
Samverkan kring Jourhem Familjehem.		Barn och unga	Samordning av länsövergripande samarbetsyta för information och erfarenhetsutbyte, nationellt, regionalt och lokalt för familjehemssekreterare.
LPO barn och ungas hälsa.		Barn och unga	VC är ordförande för grupperingen.
SMADIT-nätverk		Skadligt bruk och beroende	Samordna och planera tillsammans med Länsstyrelsen.
Länsnätverk problematiskt spel om pengar		Skadligt bruk och beroende	Samordna och planera tillsammans med Länsstyrelsen .
Uppsala läns referensgrupp skadligt bruk och beroende		Skadligt bruk och beroende	Samordna och planera, möten 4ggr/år.
Samordna länsnätverk spelbehandlare		Skadligt bruk och beroende	Sammankallande till nätverksmöten för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling. (i delvis samverkan med Länsstyrelsen).
BPSD-nätverket.		Äldre	Samordning av länsnätverk, ca. 4 möten per år.
Länsnätverk IBIC.		Äldre	Samordning av regionalt nätverk för IBIC-processledare. Sammankallas 4-6 gånger per år.
Länsnätverk för chefer till biståndshandläggare.		Äldre	Samordning av nätverk bestående av biståndschefer i Uppsala län. Nätverket sammankallas 4 tillfällen per år.
Länsnätverk för boendesamordnare.		Äldre	Samordning av länsnätverk. Nätverket sammankallas 2 gånger per år.
Lokalt programområde (LPO) Äldres hälsa.		Äldre	Processledare för lokalt programområde. Grupperingen sammankallas ca 6 gånger per år.
Lokal arbetsgrupp (LAG) Demenssjukdomar.		Äldre	Processledare för lokal arbetsgrupp. Gruppen sammakallas 6-10 gånger per år.

Lokal arbetsgrupp (LAG) Äldre och läkemedel.		Äldre	Processledare för lokal arbetsgrupp. Gruppen sammankallas ca 6 gånger per år.
Regionalt nätverk för uppföljning och analys (RSS)		Övergripande /Annat	Planera och samordna nätverk två gånger per termin.
Nätverk och grupperingar där FoU-s medverkar			
Nationellt nätverk för länssamordnare kommunalt anhängigstöd.		Barn och unga	Medverkar i planeringsgruppen tillsammans med NKA, SKA och länssamordnare i Västmanland och Uppsala.
Bob (Barn och unga i organiserad brottslighet): Beredningsgrupp		Barn och unga	Stöd till de regionala och lokala Bob-råden i länet. Länsstyrelsen är ansvarig och <u>sammankallande</u> .
Uppsala läns strategiska preventionsnätverk.		Barn och unga	Deltar i möten.
BRIS		Barn och unga	Deltar i möten.
MOSAIK referensgrupp		Barn och unga	FoU-S representant i referensgrupp för MOSAIK - Gottsunda familjeenhets treåriga projekt om metoder och stöd till föräldrar för att aktivt motverka kriminalitet hos barn.
Stärkt samverkan - Statsbidrag för föräldraskapsstöd i Uppsala län.		Barn och unga	Dialogmöte tillsammans med Länsstyrelsen.
Styrgrupp Barn och unga.		Barn och unga	Under TL HSVÖ. VC deltar i grupperingens möten.
Styrelseledamot Centrum för forskning om funktionshinder.		Funktionshinder	Representant för länets kommuner i CFF (samarbetsorganisation för forskare inom funktionshinder och funktionsnedsättning ämnesöverskridande vid Uppsala universitet).
RSS Funktionshinder/Referensgrupp funktionshinder.		Funktionshinder	SKR-nätverk, referensgrupp med representanter från länets kommuner, Region Uppsala, Uppsala universitet och länsstyrelsen. Patient och brukarrepresentanter deltar.
Kommunrepresentant i LAG SVIPS.		Funktionshinder	Sammanhållen vård- och insatsprocess psykisk hälsa och suicidprevention. Deltar som resurs med socialtjänstperspektiv.
Lokala RIM Uppsala kommun		Skadligt bruk och beroende	Representant, möten 2-4ggr/år.
ANDTS-förebyggande nätverk		Skadligt bruk och beroende	Representant, möten 2-4ggr/år.
Nationellt ASI-utbildarnätverk		Skadligt bruk och beroende	Delta vid fysiska träffar, 1g/termin.
Nationell arbetsgrupp (NAG) skadligt bruk och beroende		Skadligt bruk och beroende	Kommunrepresentant sjukvårdsregion Mellansverige. Möten ca 1g/månad samt framtagande och revidering av texter i vård- och insatsprogrammet (VIP).

Nationell arbetsgrupp (NAG) adhd.		Skadligt bruk och beroende	Kommunrepresentant sjukvårdsregion Mellansverige. Möten ca 1g/månad samt framtagande och revidering av texter i vård- och insatsprogrammet (VIP).
RSS-nätverk skadligt bruk och beroende i region/kommuner (BIRK).		Skadligt bruk och beroende	Kommunrepresentant Uppsala län. Möten 4 ggr/år (fysiskt/digitalt).
Lokala dialogmöten om problematiskt spel om pengar		Skadligt bruk och beroende	Pilot i Enköping i samverkan med Länsstyrelsen.
Referensgrupp Yrkesresan Skadligt bruk och beroende.		Skadligt bruk och beroende	Deltagare i nationell referensgrupp i framtagandet av yrkesresa missbruk och beroende.
Referensgrupp nyttiggörande		Skadligt bruk och beroende	Representant i referensgrupp för nyttiggörande av brukarrevisioner, forskningsprojekt Karlstad universitet.
LPO psykisk hälsa		Skadligt bruk och beroende	Representant.
Nätverk för samhällsvetenskaplig äldreforskning.		Äldre	Medlem.
Nationellt IBIC-nätverk.		Äldre	Medlem i Socialstyrelsens nationella nätverk för regionala IBIC-samordnare. Nätverket sammankallas 1-2 gånger per år.
RSS-nätverk kommunal hälso- och sjukvård.		Äldre	Medlem i SKR nationella nätverk för äldreomsorgsfrågor. Nätverket sammankallas 5-6 gånger årligen.
RSS-nätverk Äldreomsorg		Äldre	Medlem i SKR nationella nätverk för äldreomsorgsfrågor. Nätverket sammankallas 5-6 gånger årligen.
Regionalt programområde (RPO) Äldres hälsa, Sjukvårdsregion Mellansverige.		Äldre	Kommunrepresentant i nätverk. Nätverket sammankallas ca 5 tillfällen per år.
Professionsnätverk med USK med specialistutbildning inom demens		Äldre	Deltar på möten.
SKR nationellt sakområdesnätverk digitalisering.		Övergripande/ Annat	Deltar som länsrepresentant.
FoU Valfärd.		Övergripande/ Annat	Medlem. Deltar i föreningens aktiviteter så som seminarier, årlig konferens.
Svenska utvärderingsföreningen.		Övergripande/ Annat	Medlem.
Regional grupp för erfarenhetsutbyte för SKR:s nationella nätverk.		Övergripande/ Annat	VC deltar i grupperingens återkommande möten.
Nationell RSS-chefsnätverket		Övergripande/ Annat	Representation i det nationella RSS-chefsnätverket
RSS-nätverk Kommunernas omställning till nära vård.		Övergripande/ Annat	Medlem - SKR nätverk.

Länsnätverk psykisk hälsa och suicidprevention		Övergripande /Annat	Representation i länsnätverket.
Länsövergripande styrgrupp för kunskapsstyrning.		Övergripande/ Annat	VC är medlem i grupperingen och deltar i grupperingens möten.
RSS-nätverket.		Övergripande/ Annat	De regionala samverkans- och stödstrukturerna, RSS, hanteras av SKR och verkar på länsnivå för samverkan och utveckling. De är utformade efter förutsättningar och behov i respektive län.
AU RSS-nätverket.		Övergripande/ Annat	VC är medlem i grupperingen och deltar i planeringen av agendan för RSS-nätverkets nationella träffar.
Partnerskapet.		Övergripande/ Annat	VC deltar i grupperingens återkommande möten.
Forskargruppen Välfärd och Livslopp Uppsala universitet.		Övergripande/ Annat	Medlem.
FORSA Stockholm (Förbundet för forskning och praktik i socialt		Övergripande /Annat	Medlem och Styrelseledamot.
Samverkan med Institutionen för socialt arbete.		Övergripande/ Annat	ISA besöker Socialchefsnätverket regelbundet. Samverkan kan röra specifika frågor, deltagande i seminarier etc.
Nätverk för användardriven innovation.		Övergripande /Annat	Medlem i nätverk.
Referensgruppen för systemdesignsstöd.		Övergripande /Annat	Deltar i ca 3-4 referensgruppsmöten för planering och uppföljning av arbetet.
Nätverket för regionalt stöd till uppföljning och analys.		Övergripande /Annat	Medlem - SKR nätverk. Fyra träffar per termin.